

Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет культури і мистецтв
Кафедра музично-практичної та виконавської підготовки

СИЛАБУС
вибіркової навчальної дисципліни 2

«Диригентська майстерність»

Ступінь вищої освіти: МАГІСТР
Освітня кваліфікація: Магістр музичного мистецтва
Професійна кваліфікація: Викладач закладу вищої освіти
Керівник музичний.
Звукорежисер

Луцьк - 2021

I. Опис навчальної дисципліни

Денна форма навчання

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	02 «Культура і мистецтво»	Вибіркова
Кількість годин / кредитів _120_ / _4	025 «Музичне мистецтво»	Рік навчання 1
ІНДЗ: <u>немає</u>	ОПП «Музичне мистецтво» другий рівень вищої освіти (магістр)	Семестр 1-ий __
		Індивідуальні 40 год.
		Самостійна робота 72 год.
		Консультації 8 год.
		Форма контролю: залік 1
Мова навчання		Українська

Заочна форма навчання

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Заочна форма навчання	02 «Культура і мистецтво»	Вибіркова
Кількість годин / кредитів _120_ / _4	025 «Музичне мистецтво»	Рік навчання 1
ІНДЗ: <u>немає</u>	ОПП «Музичне мистецтво» другий рівень вищої освіти (магістр)	Семестр 1-ий __
		Індивідуальні 10 год.
		Самостійна робота 96 год.
		Консультації 14 год.
		Форма контролю: залік 1
Мова навчання		Українська

II. Інформація про викладача

Прізвище, ім'я та по батькові Кучерук Володимир Феофілович
 Науковий ступінь
 Вчене звання доцент
 Посада доцент
 Контактна інформація (0669346825, Sirius.bayan@gmail.com)

Дні занять: <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

Прізвище, ім'я та по батькові Кучерук Надія Петрівна
Науковий ступінь
Вчене звання
Посада старший викладач
Контактна інформація (0664401728, Sirius.bayan@gmail.com)
Дні занять <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

III. Опис дисципліни

1. Анотація курсу.

Курс «Диригентська майстерність» розрахований для студентів спеціальності «Музичне мистецтво», що навчаються на другому (магістерському) рівні вищої освіти й передбачає формування відповідних навичок та умінь, удосконалення диригентської майстерності.

Диригування, як один із видів творчої діяльності оркестрового виконавського мистецтва, є невід'ємним у професійній підготовці фахівця музичного мистецтва. Диригентська майстерність – це виконавська майстерність, володіння системою жестів для розкриття змісту музичного твору, у вузькому сенсі – засіб розкриття задуму композитора, зазначеного в партитурі, і розглядається як показчик професіоналізму диригента оркестрового колективу.

Підготовка диригента, як майбутнього керівника музичного колективу, проводиться послідовно з урахуванням синтезу знань циклу музично-теоретичних та фахових дисциплін та практичних занять з диригування у класі з педагогом, а також удосконаленням виконавської майстерності майбутнього диригента (виступи на контрольних роботах, заліках).

Пререквізити. «Естрадно-джазовий колектив», «Народний творчий колектив».

Постреквізити. Результати навчання даного курсу можуть використовуватися в Асистетській практиці, Практиці керівництва художнім колективом.

2. Мета навчальної дисципліни.

- підготовка високопрофесійного диригента та компетентного й конкурентоспроможного фахівця в галузі музичного мистецтва, спроможного до художньо творчої діяльності з інструментальним музичним колективом;
- формування творчої особистості диригента, майбутнього викладача музичного мистецтва у навчальному закладі музичної освіти та керівника оркестрового (ансамблевого) колективу з глибокими теоретичними знаннями й відповідними практичними навичками.

Завданням курсу є:

- засвоєння нових знань та практичних навичок і умінь в галузі диригентського мистецтва;
- удосконалення диригентської майстерності;
- вивчення специфіки музично-інструментального колективного виконавства;
- вироблення у студентів професійних умінь та навичок диригування оркестровим колективом.

3. Результати навчання (компетентності).

Загальні компетентності:

- ЗК 2. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- ЗК 4. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК 5. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК 6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- ЗК 7. Здатність до міжособистісної взаємодії.
- ЗК 8. Здатність працювати в міжнародному контексті.
- ЗК 9. Здатність працювати автономно.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

- ФК 1. Здатність створювати, реалізовувати і висловлювати свої власні художні концепції.
- ФК 3. Здатність розробляти і реалізовувати творчі проекти по створенню / інтерпретації музики.
- ФК 4. Здатність інтерпретувати художні образи у виконавській / диригентській / педагогічній діяльності.
- ФК 5. Здатність збирати та аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її для теоретичної, виконавської, педагогічної інтерпретації.
- ФК 6. Здатність викладати спеціальні дисципліни в закладах освіти з урахуванням цілей навчання, вікових та індивідуальних особливостей здобувачів освіти.
- ФК 7. Здатність аналізувати виконання музичних творів або оперних спектаклів, здійснювати порівняльний аналіз різних виконавських інтерпретацій, у тому числі з використанням можливостей радіо, телебачення, інтернету.

Додатково для освітньо-професійної програми:

- ФК 8. Здатність взаємодіяти з аудиторією для донесення музичного матеріалу, вільно і впевнено репрезентувати свої ідеї (художню інтерпретацію) під час публічного виступу

Програмні результати навчання:

- ПРН 1. Володіти професійними навичками виконавської (диригентської), творчої та педагогічної діяльності.
- ПРН 3. Визначати стильові і жанрові ознаки музичного твору та самостійно знаходити переконливі шляхи втілення музичного образу у

виконавстві.

ПРН 5. Вибудувати концепцію та драматургію музичного твору у виконавській діяльності, створювати його індивідуальну художню інтерпретацію.

ПРН 6. Володіти музично-аналітичними навичками жанрово-стильової та образно-емоційної атрибуції музичного твору при створенні виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій.

ПРН 7. Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.

ПРН 8. Здійснювати викладання гри на інструменті / вокалу / диригування / теорії, історії музики / композиції з урахуванням потреб здобувача освіти, цілей навчання, вікових та індивідуальних особливостей здобувача.

ПРН 9. Здійснювати ефективне управління мистецькими проектами, зокрема, їх планування та ресурсне забезпечення.

4. Структура навчальної дисципліни.

Денна форма навчання

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Лаб.	Інд. заняття	Сам. Роб.	Конс.	*Форма контролю/ Бали
Змістовий модуль 1.							
Тема 1. Ознайомлення з творами (прослуховування аудіо записів, перегляд відеозаписів, ознайомлення з творчістю композиторів)	6			2	4		
Тема 2. Робота над музичним текстом	34			12	20	2	ТР ІРС/10
Тема 3. Вдосконалення техніки диригування. Робота над музично-виконавськими засобами виразності у виконуваних творах	34			12	20	2	ТР ІРС/10
Тема 4. Робота над художнім змістом та образом музичних творів	26			8	16	2	ТР ІРС/10
Тема 5. Підготовка до концертного виконання	20			6	12	2	ТР ІРС/10
Разом за модулем 1	120			40	72	8	40
Модульна контрольна робота							60
Всього годин / Балів	120			40	72	8	120/100

Заочна форма навчання

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Лаб.	Інд. заняття	Сам. Роб.	Конс.	*Форма контролю/ Бали
Змістовий модуль 1.							
Вступ. Ознайомлення з творами (прослуховування аудіо записів, перегляд відеозаписів, ознайомлення з творчістю композиторів)	6			2	4		
Тема 1. Робота над музичним текстом	34			2	28	4	ТР ІРС/10
Тема 2. Вдосконалення техніки диригування. Робота над музично-виконавськими засобами виразності у виконуваних творах	34			2	28	4	ТР ІРС/10
Тема 3. Робота над художнім змістом та образом музичних творів	26			2	20	4	ТР ІРС/10
Тема 4. Підготовка до концертного виконання	20			2	16	2	ТР ІРС/10
Разом за модулем 1	120			10	96	14	40
Модульна контрольна робота							60
Всього годин / Балів	120			10	96	14	120/100

5. Завдання для самостійного опрацювання:

- ознайомлення з творчістю композиторів виконуваних творів;
- теоретичний аналіз музичних творів;
- опрацювання аудіо та відео матеріалів щодо виконуваних музичних творів;
- вправи для вдосконалення техніки диригування.

IV. Політика оцінювання

Політика викладача щодо студента:

Відвідування студентами занять є обов'язковими, так як це практична робота. На індивідуальних заняттях, що проходять з концертмейстером, який «озвучує» оркестрову (ансамблеву) партитуру, студент вдосконалює диригентську майстерність. Пропуски занять можуть бути лише з поважних причин (хвороба, заява студента). В такому випадку надається можливість у

проведенні додаткових занять в інший час за взаємною згодою студента з викладачем.

Політика щодо академічної доброчесності: за потреби студент може отримати консультацію у викладача в поза аудиторний час.

Політика щодо дедлайнів та перескладання.

Залік проводиться в терміни визначені деканатом.

Студентам, що не з'явилися на залік з поважних причин дозволяється перескласти залік в інший термін встановлений деканатом, або зарахувати суму балів, отриману студентом протягом семестру за результатами поточного оцінювання та модульної контрольної роботи.

Крайній термін здачі заліку дозволяється деканатом тільки в присутності комісії з трьох викладачів, які визначив деканат, включаючи викладача, який викладав дисципліну.

Розподіл балів та критерії оцінювання

Поточний контроль (мах = 40 балів)				Модульний контроль (мах = 60 балів)		Загальна кількість балів
Модуль 1				Модуль 2		
Змістовий модуль 1				МКР		
Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	60		100
10	10	10	10			

Критерії оцінювання поточного контролю (10 балів):

10-9 балів – повністю виконане завдання;

8 балів – завдання виконане з незначними похибками;

7-6 балів – завдання виконане на неналежному рівні;

5-4 бали – завдання виконане частково;

3-1 бали – завдання не виконане.

Загальна сума поточного контролю становить 40 балів.

Після освоєння змістового модуля – виконується модульна контрольна робота, що оцінюється 60 балами.

54-60 балів. За наявність міцних практичних знань, правильне засвоєння студентом нотного тексту, яке включає ритмічні, динамічні, темпові та штрихові особливості твору, технічну майстерність, знання основної та допоміжної термінології, артистично-сценічну культуру, високий рівень виконання творів.

45-53 балів. За кілька незначних похибок при засвоєнні студентом нотного тексту, але збереження єдності змісту і форми під час виконання музичного твору.

36-44 балів. За похибки у тексті, невміння розкрити художній образ музичного твору, зауваження стосовно техніки виконання музичного твору.

1-35 балів. За низький технічний рівень виконання, невміння розкрити музично-художній образ музичного твору, хаотичне знання основної термінології, значні помилки під час виконання.

V. Підсумковий контроль

Якщо студента задовольняють сума балів поточного оцінювання та модульної контрольної роботи, на якій він має продиригувати під супровід фортепіано два музичні твори, то залік може зарахуватись автоматично. У випадку бажання студента підвищити свій рейтинг з предмету, він матиме можливість перескласти контрольну роботу (продиригувати два твори), отримавши оцінювання в межах 60 балів.

VI. Шкала оцінювання

Всього за семестр студент може набрати 100 балів.

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка
90 – 100	Відмінно
82 – 89	Дуже добре
75 - 81	Добре
67 -74	Задовільно
60 - 66	Достатньо
1 – 59	Незадовільно

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

1. Давидов М. А. Київська академічна школа народно-інструментального мистецтва К. : НМАУ ім. П. І. Чайковського, 1998. 224 с.
2. Димченко С. С. Диригування (методика викладання). 1. ч. : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Рівне : РДІК, 1997. 152 с.
3. Димченко С. С. Диригування (методика викладання). 2. ч. : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Рівне : РДІК, 1997. 141 с.
4. Канерштейн М. Питання диригентської майстерності. К. : Муз. Україна, 1980. 184 с.
5. Колесса М. Ф. Основи техніки диригування : навч. посіб. для студ. дириг. факульт. консерват. УРСР. К. : Муз. Україна, 1973. 200 с.
6. Кучерук В. Ф., Кучерук Н. П., Сточанська М. П. Виконавський практикум: Е. Гріг. Танець Анітри з сюїти «Пер Гюнт» : методичні рекомендації для самостійної роботи з курсу «Виконавський практикум». Луцьк : Вежа-Друк, 2018. 20 с.

7. Кучерук В.Ф., Кучерук Н. П. Оркестрове диригування : методичні рекомендації. Луцьк : Вежа-Друк, 2016. 16 с.
8. Кучерук В. Ф., Кучерук Н. П. , Шиманський П. Й. Практикум роботи з інструментальним колективом : навч. посіб. для студ. закл. вищ. освіти. Луцьк : Вежа-Друк, 2018. 88 с.
9. Олексюк О. М. Методика викладання гри на народних інструментах : навч. посіб. для студ. мист. навч. закл. К. : ДАКККіМ, 2004. 135 с.
10. Пляченко Т. М. Методика роботи з музично-інструментальними колективами : навч.- метод. посіб. для студ. мист. ф-ту пед. ун-ту. Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2009. 232 с.